

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/76/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123010519
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123010519.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX. XXXXXXX XXXX v B., trvalé bydlisko C., t. č. vo výkone trestu v ÚVTOS Leopoldov, o žiadosti odsúdeného o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 3. apríla 2023, č. k. 8PP/18/2023-37, na neverejnom zasadnutí konanom 16. augusta 2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného

A. B. zamietla.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením z 3. apríla 2023, č. k. 8PP/18/2023-37, podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) a § 415 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) zamietol žiadosť odsúdeného A. B. (ďalej len odsúdený) o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Galanta z 8. septembra 2021, sp. zn. 31T/14/2021, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo 16. novembra 2021, sp. zn. 3To/82/2021.

2. Zamietnutie žiadosti okresný súd odôvodnil tým, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku, teda vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, ale nesplnil prvú materiálnu podmienku, keďže svojim správaním nepreukázal polepšenie vo výkone trestu, pričom splnenie tejto podmienky skúmal aj s poukazom na trestnú minulosť odsúdeného, ktorý už bol vo výkone trestu odňatia slobody, a preto ho podľa názoru okresného súdu bolo potrebné hodnotiť prísnejšie oproti správaniu odsúdeného, ktorý doposiaľ nebol súdne trestaný a vo výkone trestu odňatia slobody je prvýkrát. Odsúdený bol 5 krát súdne trestaný v období rokov 2003 až 2021, a to aj za násilnú trestnú činnosť (trestný čin lúpeže a nebezpečného vyhrážania), už bol vo výkone nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere 2 roky (odsúdenie 1T/165/2007 a 1T/59/2009), a v roku 2009 bol aj podmienčne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Napriek týmto skutočnostiam u odsúdeného nedošlo k náprave a dlhodobej zmene jeho správania. V roku 2014 bol uznaný za vinného z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, za čo mu bol uložený podmienčný trest odňatia slobody, a v roku 2021 bol uznaný za vinného zo zločinu porušovanie domovej slobody a prečinu nebezpečné vyhrážanie, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, z ktorého aktuálne žiada o podmienčné prepustenie. Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Leopoldov v spojení s vyjadrením zástupcu ÚVTOS na verejnom zasadnutí vyplynulo, že počas výkonu väzby 10. mája 2021 nedodrжал časový rozvrh dňa, za čo mu bol uložený disciplinárny trest vo forme pokarhania, ktorý bol zahladený 20. mája 2022. Ďalej je u odsúdeného evidovaný poznatok o konflikte na cele, stanovené ciele programu zaobchádzania nie sú plnené, pretože iba čiastočne akceptuje zodpovednosť za spáchanú trestnú činnosť, počas doterajšieho výkonu trestu nebol disciplinárne odmenený, hoci disciplinárnu odmenu je možné získať aj inou činnosťou ako prácou, avšak u odsúdeného nie je evidovaný trvalý záujem o takúto činnosť, a nebol pracovne zaradený. Absenciu pracovného zaradenia okresný súd nehodnotil v neprospech odsúdeného, pretože odsúdený vysvetlil obmedzené možnosti vykonávať prácu vzhľadom na jeho nepriaznivý zdravotný stav, pričom aj riaditeľ

ÚVTOS konštatuje, že odsúdený nie je pracovne zaradený z dôvodu nedostatku vhodných pracovných príležitostí v ÚVTOS. Nezískanie disciplinárnej odmeny s poukazom na dĺžku doposiaľ vykonaného trestu takmer 2,5 roka (začiatok trestu 26. októbra 2020, nástup trestu 16. novembra 2021), okresný súd posúdil v neprospech odsúdeného. Zo záveru riaditeľa ÚVTOS tiež vyplynulo, že neodporúča odsúdeného podmiennečne prepustiť.

3. Odsúdený podľa okresného súdu nespĺnil ani druhú materiálnu podmienku. Bol toho názoru, že keď nebola splnená prvá materiálna podmienka, zo svojej podstaty nemôže byť splnená ani druhá materiálna podmienka, pretože ak nie je preukázané polepšenie odsúdeného, potom platí, že od odsúdeného nemožno očakávať vedenie riadneho života v prípade jeho prepustenia na slobodu. Keďže pre nesplnenie prvej materiálnej podmienky nemôže byť splnená druhá materiálna podmienka, nebol daný dôvod na to, aby sa okresný súd bližšie zaoberal splnením druhej materiálnej podmienky. Dôkazy, ktoré predložil odsúdený (zabezpečenie práce, ubytovania a zahladenie odsúdenia), sa týkajú práve druhej materiálnej podmienky, a keďže nebolo preukázané splnenie už prvej materiálnej podmienky, nie je daný dôvod, aby súd bližšie hodnotil dôkazy týkajúce sa druhej materiálnej podmienky.

4. Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej len prokurátor) vzdal práva na podanie sťažnosti, no odsúdený voči uzneseniu zahlásil sťažnosť, ktorú ku dňu konania neverejného zasadnutia bližšie neodôvodnil.

5. Okresný súd predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) na rozhodnutie 23. mája 2023.

6. Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku, (ďalej len Tr. por.) pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Tr. por., nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

a) nie je prípustná,

b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo

c) nie je dôvodná.

7. Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

8. Pokiaľ ide o konanie, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, odsúdený mu žiadne pochybenia nevytýkal a krajský súd vlastným prieskumom žiadne chyby nezistil. Okresný súd vykonal všetky potrebné dôkazy pre objektívne a zákonné rozhodnutie, pričom dodržal všetky ust. Trestného poriadku viažuce sa k priebehu a príprave verejného zasadnutia. Vyhlásené rozhodnutie následne v zákonom stanovenej lehote vypracoval a doručil stranám trestného konania do vlastných rúk, o čom svedčia doručky založené v spise.

9. Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, keď 26. februára 2023 vykonal dve tretiny z nepodmiennečného trestu odňatia slobody, ktorý aktuálne vykonáva a ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Galanta z 8. septembra 2021, sp. zn. 31T/14/2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo 16. novembra 2021, sp. zn. 3To/82/2021, pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. j) Tr. zák. a na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák. a pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák.

10. Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Tr. zák., okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku nespĺnil. Aj podľa názoru krajského súdu odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie. Je to zjavné z jeho hodnotenia vypracovaného riaditeľom ústavu, na ktoré správne poukázal okresný súd a jeho obsah podrobne rozviedol v odôvodnení napadnutého uznesenia. Z hodnotenia na odsúdeného vyplýva, že jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody nebolo vždy na požadovanej úrovni, keď nedodrжал časový rozvrh dňa po čas výkonu väzby, vo výkone trestu je jeho správanie na prijateľnejšej úrovni, je evidovaný u neho poznatok o konflikte na cele. Nevytvoril si počas výkonu trestu podmienky na získanie disciplinárnej odmeny, neplní stanovené ciele programu zaobchádzania, iba čiastočne akceptuje zodpovednosť za spáchanú trestnú činnosť. Okresný súd teda správne konštatoval

vo svojom uznesení, že nakoľko odsúdený nie je po prvýkrát vo výkone trestu odňatia, napriek tomu jeho správanie nevykazuje znaky polepšenia, ide len o snahu formálne sa prispôbiť daným podmienkam.

11. Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, tu sa krajský súd taktiež plne stotožnil s názorom okresného súdu, že nakoľko nebola splnená prvá materiálna podmienka t. j. preukázanie polepšenia sa, nemôže byť splnená ani druhá materiálna podmienka t. j. očakávanie vedenia riadneho života v budúcnosti. K tomuto aj v krátkosti krajský súd dodáva, že v dôsledku nesplnenia prvej materiálnej podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného nemožno dospieť k záveru o splnení druhej materiálnej podmienky, nakoľko polepšenie odsúdeného je esenciálnou zložkou vyvedenia predpokladu, či odsúdený bude schopný viesť po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody riadny život. Od odsúdeného teda nemožno očakávať vedenie riadneho života v budúcnosti, pokiaľ nemožno konštatovať ani jeho polepšenie sa počas výkonu trestu. V tomto smere tiež nezanedbateľnú úlohu zohráva recidíva trestnej činnosti, na ktorú priliehavo poukázal už okresný súd.

12. Možno len pripomenúť, že zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmiennečne prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, na ktoré súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti aj na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Pritom posúdenie otázky novej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí predchádzajúci spôsob života odsúdeného i jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti. Tieto objektívne kritéria okresný súd správne u odsúdeného zhodnotil.

13. Uvedené tak možno uzavrieť s tým, že krajský súd v celom rozsahu zdieľa názor okresného súdu, že náprava a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred recidivujúcimi páchatelmi trestnej činnosti.

14. Pretože krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.